

8 Gange 15 Millioner, altsaa 120 Millioner, ere en Draabe i Havet. Og hvis jeg gik den anden Vej og sagde 30 Millioner, vilde der fra anden Side møde den Indvending: Naar vi her begynde at lukke op for en Masse Penge fra det fremmede Marked — det kan i alt blive 240 Millioner —, ville Pengene vælte herind pludselig, og saa ville vi opleve det, som vi til Dels oplevede, da vi havde Konverteringen, nemlig en ny Gründerperiode med usunde Spekulationer, med Byggeri og usolide Aktieselskabsdannelser. Det er de to Indvendinger, hvormed man i Virkeligheden møder dette Forslag. Snart hedder det: Det, der gøres, betyder ingen Ting, snart hedder det: Tag jer i Agt for at aabne Sluserne alt for meget for de fremmede Penge, det giver usunde og urolige Forhold herhjemme. Jeg har nu valgt af de to Ting at begynde med det mindre, og jeg tror, jeg kan forsvare det.

Naar man har talt om Virkningerne af Hypotekbanken, har man begyndt med at gøre opmærksom paa, at nu var her ikke Tale om Opkøb af Kreditforeningsobligationer alene, nu havde Banken tre Afdelinger, deriblandt en for Tiendeobligationer, og det ærede Medlem for Højrup (Deuntzer) mindede om, at Tiendeobligationerne androge 150 Millioner Kroner, og alene det at skulle regulere Markedet for dem var en saa stor Opgave, at det vilde optage en meget væsentlig Del af, hvad Hypotekbanken kunde raade over. Men maa jeg med Hensyn til Tiendeobligationerne sige, at ganske vist er det 150 Millioner Kroner, det drejer sig om, som det ogsaa er fremhævet i Motiverne; men vi kunne paa ingen mulig Maade vente, at de alle komme frem paa Markedet, ikke saa nær alle, heldigvis. For det første ville alle Obligationer for Præstetienden blive liggende, dem er der ingen, der vil røre ved. Det samme gælder for en meget væsentlig Del de Obligationer, som vedrøre Kirketienden, de ville ogsaa for en meget væsentlig Del blive liggende. Ogsaa for Kongetiendernes Vedkommende er der Sikkerhed for, at i alt Fald en Del vil blive liggende. Der er en Del Kongetiender, som ejes af offentlige Institutioner, som ikke ville finde nogen Grund til øjeblikkelig at realisere dem. Men der kan endda blive en hel Del tilbage, det skal jeg villig indrømme. Hvis nu Tiendeafløsningen kommer til at foregaa paa den Maade, at Tiendeobligationerne ikke just komme frem i en eller to Terminer, men ville strække sig over 5—6 Terminer,

og hvis det er saa heldigt, at der i disse 5—6 Terminer findes et rigeligt Pengemarked og gunstige Pengeforhold herhjemme, kan det være, at det hele løber fredeligt af, saa at Regulatoren enten slet ikke behøves eller kun i ringe Maade behøves. Men det kan ogsaa hænde, at omtrent alle Tiendeobligationer, fordi Tiendeafløsningen sluttet temmelig samlet, komme i Løbet af et Par Terminer, og at der i de to Terminer er vanskelige Pengeforhold. Da kan det være godt at have den Regulator, som den ny Afdeling af Hypotekbanken er. Men selv om der altsaa herved kan blive Tale om at anvende et Beløb til Indkøb af Tiendeobligationer for at lette Markedet for det Tryk, som et stort Udbud under vanskelige Forhold kan medføre, vil det ikke paa nogen mulig Maade naa op mod 150 Mill. Kroner. Det er en Lettelse, som i gunstigste Fald kan gøres med meget faa Millioner, og som heller ikke i ugunstigste Fald vil tage alt fra Hypotekbanken. Dernæst beder jeg Dem erindre, at Opkøbet af Tiendeobligationer vil i det hele taget kun strække sig over en kort Periode, og saa hører den Afdelings Virksomhed for saa vidt op. Tilbage bliver kun at sidde med Obligationerne, opkræve Renter og Afdrag, lægge Overskuddet hen til den Afdeling af Reservefonden, som skal være særlig for Tiendeafdelingen, og som til syvende og sidst tilfalder Statskassen og paa den Maade tilfører den en Gevinst paa Tiendeafløsningen. Jeg er altsaa glad ved, at man fra alle Sider har anerkendt, at det er rigtigt, at jeg har taget Tiendeafdelingen med. Men jeg vil bede, at man ikke lader den tynde alt for stærkt paa Hypotekbanken. Ganske vist kan man ved den under en given Situation gøre megen Nytte, men jeg tror ikke, den behøver at anstrenge Hypotekbanken saa overmaade meget.

Den tredie Afdeling andrager i Virkeligheden kun meget smaa Beløb. Foreløbig bliver der kun Tale om 1,800,000 Kr. om Aaret af Husmandskreditforeningsobligationer. Men naar vi saa komme til Kreditforeningerne, er der ogsaa, det skal villigt indrømmes, store Beløb af Kreditforeningsobligationer, der komme frem hvert Aar. Det er gjort op her af de forskellige Talere til 60—70 Millioner aarligt i de senere Aar — det varierer for Resten meget stærkt. Mellem disse Kreditforeninger ere nu ogsaa Husmandskreditforeningerne, og skønt der ikke bliver Tale om, at de skulle kunne faa nogen Skade